

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

9772 *Reial Decret Llei 22/2012, de 20 de juliol, pel qual s'adopten mesures en matèria d'infraestructures i servicis ferroviaris.*

La situació econòmica actual exigeix la màxima eficiència en la gestió dels servicis públics i en la regulació de determinats mercats i mesures en àmbits d'actuació administrativa, de manera que es pugua assegurar el compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària i es permeta un millor desenvolupament dels sectors productius, així com una gestió més eficient dels servicis de transport.

D'acord amb estos objectius, en el reial decret llei es preveuen una sèrie de mesures en diferents àmbits de les polítiques d'infraestructures i transports.

Per a dinamitzar els mercats de transport de viatgers per ferrocarril i havent transcorregut més de set anys des de l'entrada en vigor de la Llei 39/2003, de 17 de novembre, del Sector Ferroviari, esta no ha arribat a desplegar plenament els efectes previstos, ja que en la disposició transitòria tercera establia un període de carència per a la plena liberalització del tràfic de viatgers.

La dinamització d'este sector del transport ha de seguir els passos que s'han donat en altres sectors econòmics, i es considera que és el moment oportú d'anticipar-ne l'obertura. Per a això, es fixa el 31 de juliol de 2013 com a data d'inici de la liberalització.

Tot això contribuirà, sens dubte, que tant RENFE-Operadora com altres operadors ferroviaris es puguen preparar per a competir en la prestació de servicis ferroviaris de viatgers que discórreguen per la xarxa ferroviària d'interés general (XFIG), de titularitat estatal, fet que redundarà en benefici dels usuaris d'esta forma de transport i dinamitzarà el sector econòmic vinculat a esta activitat.

Junt amb esta decisió, el Govern considera convenient dotar l'entitat pública empresarial RENFE-Operadora d'esquemes empresarials semblants a altres operadors ferroviaris públics de l'àmbit europeu.

Així, respectant la naturalesa de RENFE-Operadora com a entitat pública empresarial, se'n preveu la reestructuració a través de quatre línies d'activitat, per mitjà de societats mercantils de les previstes en l'article 166.2 de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques, participades al cent per cent del seu capital per RENFE-Operadora per a cobrir la demanda global de servicis: viatgers; mercaderies i logística; fabricació i manteniment i gestió d'actius. Això permetria que RENFE-Operadora comptara amb un marc adequat per a abordar el procés de liberalització i d'obertura a la competència amb garanties de continuïtat i de qualitat del servici públic que realitza.

D'altra banda, el present reial decret llei, d'acord amb les premisses que han portat el Govern a aprovar el Pla de Reestructuració i Racionalització del Sector Públic Empresarial i Fundacional Estatal, amb data 16 de març de 2012, preveu la supressió de l'entitat pública empresarial Ferrocarrils Espanyols de Via Estreta (FEVE), i distribuïx els seus béns, drets i obligacions entre les entitats públiques empresarials ADIF i RENFE-Operadora o les societats que es constituïsquen dins d'esta, en funció que els uns i les altres es troben adscrits a la infraestructura o a l'operació de servicis i activitat ferroviaris, criteri que servirà de base, igualment, per a la distribució del personal procedent de FEVE entre ADIF i RENFE-Operadora.

La situació econòmica actual exigeix la màxima celeritat per a aconseguir l'eficiència més gran en la gestió dels servicis públics i en la regulació de determinats mercats i mesures en àmbits d'actuació administrativa. Precisament per això, la contribució que es fa per mitjà d'este reial decret llei per a dinamitzar els mercats de transport de viatgers per ferrocarril fa necessari que estes mesures s'establisquen per reial decret llei, ja que hi ha

una extraordinària i urgent necessitat motivada per la crisi econòmica que patix el país, tot això de conformitat amb els criteris que estableix l'article 86 de la Constitució Espanyola.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució Espanyola, a proposta de la ministra de Foment i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la seua reunió del dia 20 de juliol de 2012,

DISPOSE:

CAPÍTOL I

Racionalització i reestructuració del sector ferroviari

Article 1. *Reestructuració de l'entitat pública empresarial RENFE-Operadora.*

1. L'entitat pública empresarial RENFE-Operadora s'estructurarà en quatre societats mercantils estatals de les previstes en l'article 166.2 de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques, l'objecte social respectiu de les quals comprendrà, com a mínim:

a) Les funcions i obligacions que en l'actualitat té la unitat de negoci o àrea operativa de viatgers de RENFE-Operadora.

b) Les funcions i obligacions que en l'actualitat té la unitat de negoci o àrea operativa de mercaderies i logística de RENFE-Operadora, que inclouran, si és el cas, els corresponents objectes socials d'Irion RENFE Mercaderies, SA, Multi RENFE Mercaderies, SA, i CONTREN RENFE Mercaderies, SA.

c) Les funcions i obligacions que en l'actualitat té la unitat de negoci o àrea operativa de fabricació i manteniment de RENFE-Operadora.

d) La realització d'operacions d'arrendament, i altres que hi estiguen vinculades, dels actius de material ferroviari i, subsidiàriament, la venda i altres formes de posada en disposició d'este material i instal·lacions.

2. Correspondrà al Consell de Ministres autoritzar la constitució de les corresponents societats, els seus respectius capitals i objectes socials i els altres elements necessaris per a la seua efectiva constitució, de conformitat amb el que estableix la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques.

3. El capital social de les societats mercantils estatals que es constituïsquen pertanyerà íntegrament a RENFE-Operadora, que mantindrà la seua naturalesa jurídica com a entitat pública empresarial de les previstes en l'article 43.1, lletra b), de la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'Organització i Funcionament de l'Administració General de l'Estat, sense perjudi de la necessària simplificació de la seua estructura i l'adaptació de les seues funcions.

4. S'habilita el Govern perquè, mitjançant un reial decret, a proposta del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i a iniciativa del Ministeri de Foment, modifique l'estatut de RENFE-Operadora per a adaptar-lo a la nova estructura societària prevista en este article, incloses aquelles matèries a què es referix l'article 63 de la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'Organització i Funcionament de l'Administració General de l'Estat.

5. Es declaren exempts de qualsevol tribut estatal, autonòmic o local, inclosos els tributs cedits a les comunitats autònomes, les transmissions, actes i operacions que s'efectuen o els documents que s'atorguen derivats del que disposa el present article, sense que siga aplicable el que preveu l'article 9.2 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març. Les indicades transmissions, actes o operacions gaudiran igualment d'exempció d'aranzels o honoraris per la intervenció de fedataris públics i registradors de la propietat i mercantils.

6. Així mateix, el règim establert en el capítol VIII, del títol VII, del text refós de la Llei de l'Impost sobre Societats, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 4/2004, de 5 de març, s'aplicarà a les operacions de transmissió de les corresponents unitats de negoci o àrees

operatives que es constituïran en societats, així com a la fusió de les tres societats mercantils estatals esmentades en la lletra b) de l'apartat 1.

7. La integració del personal de RENFE-Operadora en les societats que es constituïsquen no podrà suposar en cap cas un increment de dotacions, retribucions, ni altres gastos de personal al servei del sector públic i es farà amb un informe previ favorable del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

Article 2. *Supressió de l'entitat pública empresarial Ferrocarrils Espanyols de Via Estreta (FEVE).*

1. L'entitat pública empresarial Ferrocarrils Espanyols de Via Estreta (FEVE) quedarà extingida el dia 31 de desembre de 2012. Les entitats públiques empresarials ADIF i RENFE-Operadora o les respectives societats mercantils estatals a les quals es referix l'article 1 d'este reial decret llei se subrogaran, si és el cas, en els drets i obligacions d'aquella, i assumiran la titularitat dels béns, de qualsevol naturalesa i caràcter, que en la data d'entrada en vigor d'este reial decret llei es troben adscrits o pertanguen a l'entitat pública empresarial que s'extingix. El traspàs es farà conforme al valor comptable.

2. A estos efectes, s'amplien l'objecte i les funcions de les entitats públiques empresarials ADIF i RENFE-Operadora, que assumiran la prestació, segons els casos, dels servicis, les funcions i les activitats de l'entitat a extingir, en els termes que preveu este reial decret llei.

3. Abans de l'extinció de l'entitat pública empresarial Ferrocarrils Espanyols de Via Estreta (FEVE), per orde del Ministeri de Foment es determinarà l'adscripció dels indicats béns, drets i obligacions a ADIF o a RENFE-Operadora o a les respectives societats mercantils estatals a les quals es referix l'article 1 del present reial decret llei, si és el cas, en funció de l'actual adscripció dels uns i de les altres a la infraestructura o a les operacions que en l'actualitat administra i du a terme l'entitat pública empresarial Ferrocarrils Espanyols de Via Estreta (FEVE).

4. Amb el mateix criteri que estableix l'apartat anterior, per orde del Ministeri de Foment amb un informe previ favorable del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, es determinaran els treballadors que s'hagen d'integrar en ADIF i en RENFE-Operadora o, si és el cas, en les respectives societats mercantils estatals a les quals es referix l'article 1 del present reial decret llei, sense que la integració supose, en cap cas, la consolidació o convalidació de condicions laborals en general, i retributives en particular, contràries al que estableixen les disposicions aplicables als empleats del sector públic.

5. Les relacions laborals d'eixe personal es continuaran regint pels convenis col·lectius que estiguen vigents en el moment de la integració.

6. La integració del personal no podrà implicar en cap cas un increment de dotacions, retribucions, ni altres gastos de personal al servei del sector públic.

7. A través d'una orde ministerial es fixarà la quantia dels cànonns corresponents a les línies ferroviàries, així com els corresponents a la utilització de les estacions o altres instal·lacions ferroviàries procedents de l'extinció de FEVE l'administració de les quals s'encarrega a ADIF.

8. Es declaren exempts de qualsevol tribut estatal, autonòmic o local, inclosos els tributs cedits a les comunitats autònomes, les transmissions, actes i operacions que s'efectuen o els documents que s'atorguen derivats del que disposa este precepte, sense que siga aplicable el que preveu l'article 9.2 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març.

9. Les indicades transmissions, actes o operacions gaudiran igualment d'exempció d'aranzels o honoraris per la intervenció de fedataris públics i registradors de la propietat i mercantils.

10. El règim establert en el capítol VIII, del títol VII, del text refós de la Llei de l'Impost sobre Societats, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 4/2004, de 5 de març, s'aplicarà a l'operació d'extinció de l'entitat Ferrocarrils Espanyols de Via Estreta, i assumiran la titularitat dels béns, drets i obligacions afectats ADIF i RENFE-Operadora, o les

respectives societats mercantils estatals a les quals es referix l'article 1 del present reial decret llei.

CAPÍTOL II

Liberalització dels servicis de transport ferroviari de passatgers

Article 3. *Modificació de la Llei 39/2003, de 17 de novembre, del Sector Ferroviari.*

Es modifica el primer paràgraf de la disposició transitòria tercera de la Llei 39/2003, de 17 de novembre, del Sector Ferroviari, amb la redacció següent:

«Disposició transitòria tercera.

Els capítols II i III del títol IV d'esta llei no seran aplicables als servicis de transport ferroviari de viatgers que discórreguen per la xarxa ferroviària d'interés general d'ample internacional, UIC, ni als que discórreguen per la xarxa ferroviària d'interés general d'ample ibèric convencional i mètric fins al 31 de juliol de 2013, data en què s'establix que s'obriguen al mercat. Fins a eixa data RENFE-Operadora tindrà dret a continuar explotant els servicis de transport de viatgers que es presten sobre la xarxa ferroviària d'interés general, en la forma que establixen la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'Ordenació dels Transports Terrestres, i la normativa que la desplega en allò que no s'opose a la resta del contingut d'esta llei.»

Article 4. *Servicis de rodalia i regionals traspassats a les comunitats autònomes.*

Sense perjudi del que establix la disposició transitòria tercera de la Llei 39/2003, de 17 de novembre, del Sector Ferroviari, aquelles comunitats autònomes que, en la data d'entrada en vigor del present reial decret llei, tinguen traspassades les funcions de l'Administració General de l'Estat corresponents als servicis de transport de viatgers per ferrocarril de rodalia i regionals sobre la xarxa d'ample ibèric de la xarxa ferroviària d'interés general, podran disposar la prestació dels servicis de transport de viatgers per ferrocarril de rodalia i regionals sobre la xarxa d'ample ibèric de la xarxa ferroviària d'interés general, de conformitat amb el que establixen la normativa que hi és aplicable i el Reglament (CE) 1370/2007, de 23 d'octubre, del Parlament Europeu i del Consell.

Disposició addicional primera. *Reestructuració de servicis i infraestructures ferroviàries.*

Abans del 31 de desembre de 2012, el Ministeri de Foment elevarà al Consell de Ministres una proposta sobre la viabilitat de les infraestructures ferroviàries que no generen rendibilitat des del punt de vista econòmic i social, prèvia tramitació del procediment previst a este efecte en l'article 11 de la Llei del Sector Ferroviari.

En el mateix termini que establix l'apartat anterior, el Ministeri de Foment elevarà al Consell de Ministres una proposta en relació amb les prestacions de servicis ferroviaris de mitjana distància que no tinguen la consideració d'obligacions de servici públic.

Disposició addicional segona. *Traspàs d'actius a ADIF.*

En aplicació de l'article 24.1 de la Llei del Sector Ferroviari, s'assigna al patrimoni de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries (ADIF) la connexió del corredor mediterrani amb la línia d'alta velocitat Madrid-Barcelona-Frontera Francesa: Vandellòs-Àrea de Tarragona i el tram A Coruña-Vigo de l'eix atlàntic d'alta velocitat, que van ser construïts per l'Estat amb anterioritat a l'encàrrec fet a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries (ADIF) per a l'execució de les dos infraestructures.

Disposició addicional tercera. *Reestructuració i racionalització del sector públic empresarial i fundacional.*

1. Adicionalment al compliment del que disposa l'Acord del Consell de Ministres de 16 de març de 2012, pel qual s'aprova el pla de reestructuració i racionalització del sector públic empresarial i fundacional estatal, es promourà l'adopció de nous acords, en el marc del que disposen els articles 168 i 169 de la Llei 33/2003, de 23 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques, referits a noves operacions de canvi de titularitat, fusions, extincions i altres operacions societàries tendents a reduir el nombre de societats filials i la participació en societats mercantils per part d'organismes i entitats adscrits o dependents del Ministeri de Foment.

2. Així mateix, se sol·licitarà l'autorització del Consell de Ministres, d'acord amb el que estableix l'article 45.1 de la Llei 50/2002, de 22 de desembre, de Fundacions, per a l'adopció de noves mesures de fusió, transformació o extinció de fundacions del sector públic estatal en les quals hi haja una participació majoritària del Ministeri de Foment, dels seus organismes públics o de les entitats públiques dependents del Ministeri de Foment.

3. Les operacions de reestructuració que preveuen esta disposició i els articles 1 i 2 d'este reial decret llei s'ajustaran als principis i regles establits en l'Acord del Consell de Ministres de 16 de març de 2012, pel qual s'aprova el pla de reestructuració i racionalització del sector públic empresarial i fundacional estatal. El resultat de la reestructuració comportarà una reducció de les entitats afectades i del gasto que tenen.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Este reial decret llei es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a, 21a i 24a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, els ferrocarrils i transports terrestres que transcórreguen pel territori de més d'una comunitat autònoma i sobre les obres públiques d'interés general.

Disposició final segona. *Desplegament normatiu.*

1. S'autoritza el Govern perquè, en l'àmbit de les seues competències, dicte les disposicions reglamentàries i les mesures necessàries per al desplegament i aplicació d'este reial decret llei.

2. Així mateix, s'autoritza el ministre de Foment perquè, en l'àmbit de les seues competències, dicte les disposicions reglamentàries i les mesures que siguen necessàries per al desplegament i execució del que estableix este reial decret llei.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

El present reial decret llei entrarà en vigor l'endemà de la publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Madrid, 20 de juliol de 2012.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY